

casa Enescu

case cu povești care luminează

credite

„Kit și Caravană de Patrimoniu - Case și Comunități care Conlucrează” este un proiect realizat de Fundația Pro Patrimonio, susținut de Ordinul Arhitecților din România din timbrul de arhitectură și co-finanțat AFCN, cu sprijinul UiPath Foundation.

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

Timbrul de
arhitectură

Manager de proiect:

Andreea Machidon

Grafică:

Creionetica

Printat la:

THE PLOT

PROIECT CO-FINANȚAT DE

Mulțumiri:

Adrian Hariga, Mirela Duculescu, Raluca Marțiș, Raluca Munteanu, Șerban Sturdza

Texte: Andreea Machidon, Raluca Știrbăț

Adresa Casei Enescu: str. George Enescu, Mihăileni, jud. Botoșani, România

istoricul casei Enescu de la Mihăileni

Casa Enescu din Mihăileni, jud.Botoșani, se află în proprietatea Fundație Pro Patrimonio, fiind clasată ca monument istoric (cod LMI BT-IV-m-B-21063). Proiectul de intervenție de urgență și apoi reabilitare a pornit în 2013 la inițiativa pianistei Raluca Știrbăț și casa a fost salvată prin solidarizarea mai multor instituții.

Compozitor român, violonist, pianist, dirijor și pedagog, **George Enescu** (1881-1955) este unul dintre cei mai proeminenți muzicieni de la sfârșitul secolului XIX și din prima jumătate a secolului XX.

Aceasta a fost casa părintească a mamei compozitorului, Maria Cosmovici și adună fragmente importante din viața marelui compozitor, în special din perioada vacanțelor, unde a compus părți din capodoperele sale, fiind și ultima sa locuință înainte de a părăsi țara în toamna anului 1946.

Casa a fost cel mai probabil construită de părinții Mariei Cosmovici în perioada 1775-1830. Olădirea din chirpici nu are doar valoare memorială, ea este și o expresie a arhitecturii vernaculare a primei jumătăți a secolului al XIX-lea.

Reabilitarea Casei Enescu se va face prin crearea **Academia de Muzică** și **Studiul Sunetului George Enescu** din Mihăileni, ce-și propune să funcționeze ca un centru de excelență în studiul muzicii clasice, care va promova și susține arhitectura, tehnicile tradiționale de construire, artele vizuale. Academia implică copiii din zonă, oferindu-le șansa la educație de calitate și un mediu cultural aproape de casele lor. De asemenea, aduce împreună atât componenta memorială, cât și cea de educație muzicală. Găzduiește rezidențe artistice și este spațiu gazdă pentru varii evenimente culturale potrivite cu specificul locului.

Folosiți prietenul internet pentru a căuta locațiile caselor enescu din țară:

casa tatălui

vila din Luminiiș

casa vacanțelor

nașterea și copilăria

apartamentul împărțit cu Măruca

casa operai Oedip

palatul donat pentru a deveni Muzeul George Enescu

București

Liveni

Teșcani

Dorohoi

Sinaia

Mihăileni

București

restaurarea casei de chirpici

PAS 1: Îndepărtarea pericolului prăbușirii totale prin sprijinirea casei și protejarea acesteia de apă. Acest pas a condus spre o primă curățare a interiorului pentru a face inventarul obiectelor găsite.

PAS 2: Din pereții beciului s-au desfăcut pietrele instabile și s-au rezidat la loc cu mortar de var, structura acoperișului a fost proptită cu tije metalice și s-a desfăcut paanta fisurată și deteriorată din pereți. Lutul, curățat de impurități s-a completat cu lut nou, nisip și balegă și s-a refolosit pentru umplerea pereților. Înainte de reumplerea pereților, structura de lemn a fost verificată și completată cu piese de lemn lipsă, iar elementele deteriorate au fost înlocuite.

PAS 3: Umplutura și finisarea cu lut s-au făcut în cadrul a trei clăci tradiționale, în 2015 și 2016, în care comunitatea locală, voluntari din satele învecinate și simpatizanți ai proiectului din toată țara s-au adunat și au muncit de dimineața până seara acompaniați de o fanfară din Hilișeu-Horia și au mâncat la masa comună asigurată de localnici.

PAS 4: Tâmplăria exterioră a fost reparată cu meșteri locali, fiind păstrate inclusiv ochiurile de sticlă manuală de 2 mm găsite la fața locului. Ochipurile lipsă au fost înlocuite cu bucăți de sticlă de aceeași calitate de la alte case din sat, donate de localnici, sau de la case ruinată.

A restaura autentic, cu materiale originale, dar mai ales alături de comunitate, oferă șanse în plus locului să fie integrat în comunitate și folosit creativ și cu folos.

materialele timpului: Potrivește denumirile cu zonele marcate cu cifre pe desen.

soclu

șită

perete

fereastră

1

2

3

4

medicina caselor bătrâne: Potrivește tratamentul potrivit fiecărei probleme ale casei:

ferit casa de umidități

o pisică

văruire anuală

lutuire constantă

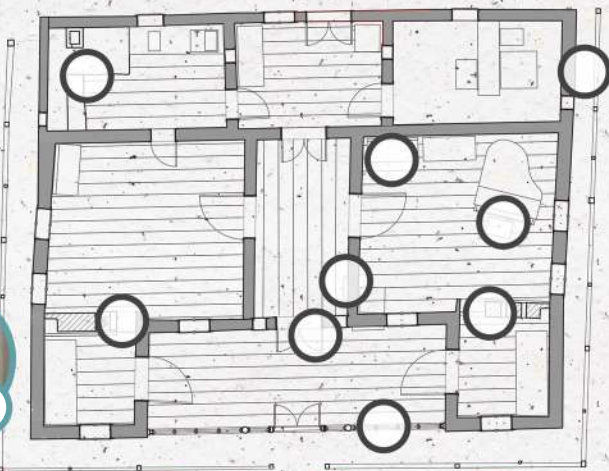

curățat coșurile

harta de explorare a casei

 Sunt casa lui Gerorge Enescu și
te invit să mă cunoști! Hai la o plimbare
cu creionul în mână.

Ce numere mi se potrivesc în plan și în
dreptul imaginilor cu elemente ale casei?

1 Comunic atât cu prisma, cât și cu interiorul casei
și fac parte dintr-o structură vitrată numită geamlăc.

2 Primesc oaspeții și le urez „drum bun” la
sfârșitul vizitei cu scârțâieli line și plăcute.

3 Cu o daltă, un ciocan și puțină creativitate am ieșit
din mobilierul pe care-l servesc ca ornament.

4 Gătesc, prăjesc, coc și rumenesc.
Ademenesc la odihnă atunci când e nevoie.

5 Protejiez casa de vânturi, ploi, zăpezi sau arșițe. Ascult poveștile și liniștile
oamenilor. Sunt un coridor de umbră și luminează necesar caselor din trecut.

6 Servesc reflexii și decorații sculptate.

7 Sunt componenta de la subsol a cutiei care înobilează casa cu muzică.

8 Sunt loc de trecere, element
despărțitor, plită și corp de încălzire.

9 Ofer vedere la grădina și spațiu minimal de dormit la
un perete-sobă distanță față de camera de muzică.

un scenariu de interior casa Enescu

O mică serie de obiecte s-au găsit și păstrat în casă, altele, au fost aduse în acord cu povestea locului. **Potrivești denumirea corectă cu fiecare imagine.**

1. oglindă

2. lavită

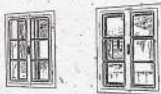
3. sobă de dormit și gătit

4. pianul lui Mircea Vulcănescu

Ne aflăm într-una din camerele frumoase ale casei.

Hai să completăm desenul imaginându-ne prin în linii și culori cum ar arăta locul cu o masă festivă servită aici.

George Enescu

George Enescu este considerat cel mai important muzician român.

Istoria îl menționează în varii ipostaze: **compozitor, pedagog, pianist și dirijor**.

La vârsta de 4 ani începe să cânte la vioară, iar la 5-6 ani are primele încercări de compoziție.

Studiază între 7 și 12 ani la Conservatorul din Viena și debutează ca tânăr violonist la vârsta de 8 ani, fiind numit „**un Mozart român**”.

Prima lucrare componistică o are la 17 ani, cu Poema Română, op.1, la Paris. Tot la această vârstă începe să dea lecții de vioară și susține recitaluri la București. Este admirat de Regina Elisabeta a României și deseori invitat să cânte la Castelul Peleş.

În perioada Primului Război Mondial rămâne în București și apoi continuă seria turneelor atât în Europa, cât și în Statele Unite ale Americii.

Este foarte apreciat ca pedagog, iar celebrul elev violonist Yehudi Menuhin afirmă că pentru el „**Enescu va rămâne una dintre veritabilele minuni ale lumii**”.

Sunt opere cu care atinge un succes răsunător, precum Oedip. În timpul celui de-al doilea Război Mondial rămâne în București unde se face remarcant ca dirijor și susținător a muzicienilor tineri.

Potrivește fiecare fotografie cu fiecare din cele 5 ipostaze de muzician ale lui George Enescu.

compozitor

pedagog

pianist

violonist

dirijor

opere George Enescu și interpretări

Ascultați fragmentele muzicale ascunse în codurile QR și potriviți cu instrumentele asociate fiecăruia.

1

2

3

4

5

operă

muzică de pian

orchestră

sonată: vioară și pian

cvartet de coarde: vioară, violă, violoncel și pian

George Enescu la Mihăileni

Din cercetările legate de istoria casei, știm că Mihăileniul a fost cândva un târg multiethnic înfloritor.

(1) a mamei compozitorului George Enescu se înscria în expresia arhitecturii locului, tipică secolului XIX.

George sau Jorjac, după cum îl numea mama sa, s-a născut la Liveni, un sat aflat pe malul Prutului, dar a avut o copilărie de poveste strâns legată de vacanțele petrecute la casa din Mihăileni. De-a lungul vieții, el își amintea cum (2)

colorați în livadă sau cum căuta dezamăgit capătul curcubeului, iar mama sa îi oferea (3) : „Așa-i în viață, dragul meu. Îți faci mereu iluzii! Dar când să pui mâna pe noroc, el îți fuge dinainte...

După o primă demonstrație (4) cu valsul Valurile Dunării, Jorjac a început să caute „alte melodii, ale mele, adică încercam să compun”, iar mica scripcă Platt, adusă de la Iași, nu prea-l mai mulțumea. Într-o vară, mergând la casa din Mihăileni, unde se găsea pianul mamei sale, a cerut să ducă pianul la Dorohoi, unde locuia în acel moment. Deși pianul era greu, iar drumul dintre Mihăileni și Dorohoi foarte lung și plin

de hârtoape, în cele din urmă, spre marea bucurie a copilului, pianul a ajuns acasă (5), acoperit cu țoluri.

De-a lungul timpului, Mihăileniul a rămas o destinație preferată de vacanță nu doar pentru Jorjac, dar și pentru (6) sau de la Paris, care îl însoțeau în vizitele sale acasă, în România.

În pofida faptului că nu-i plăcea scrisul, iar părinții l-au „ocărat” nu o dată din această pricină, istoria ne relevă o bogată corespondență întreținută de Enescu cu prietenii și mama sa. Din aceste reiese că „târgușorul pierdut” al Mihăilenilor a rămas pentru multă vreme locul în care compozitorul s-a întors pentru că se simțea bine, aici își regăsea vloga, își redobândea speranța și se simțea fericit. Mai aflăm că la 19 ani s-a întors în țară pentru a susține o serie de concerte în calitate de compozitor, dirijor și solist, pe care le încorona cu graba de a ajunge acasă pentru „a mânca cu poftă cozonacii în floare și povidla” mamei sale. Amintirea acestei case a rămas permanent vie în memoria lui Enescu, de notat

fiind asemănarea (7) din Vila Luminiiș, locuința sa din Sinaia, cu iatacele casei de la Mihăileni.

Completați textul cu cuvintele lipsă.

casa părintească

colegii săi muzicieni din Viena

„într-un deget” pe vioară

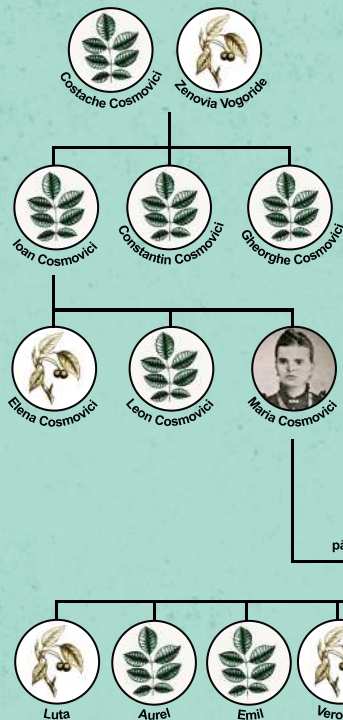
într-un car cu pale

mângăiere

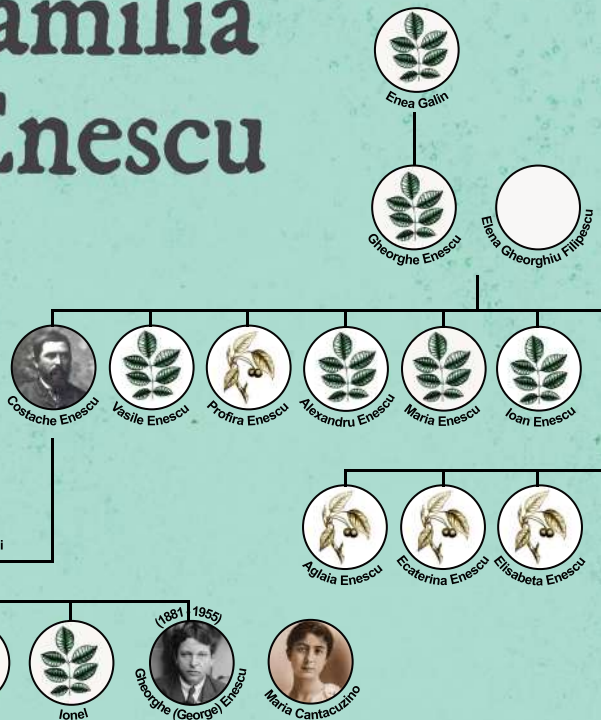
alerga fluturi colorați

camerei de dormit de tip chille

linie maternă

linie paternă

familia Enescu

De la casa lui Enescu de la Mihăileni se leagă o întreagă istorie.

Pe linia maternă, străbunicul compozitorului, Costache Cosmovici, care și-a schimbat numele în Cosmovici, a fost un compozitor de muzică psaltică și lucrări corale, care studiasse la Viena. I se spunea „episcopul de Rădăuți” și primise de la austrieci, ca blazon de familie obligatoriu „3 cornuri de vânătoare dispuse în treflă”.

De la cei 3 fii ai lui Costache reținem:

- Preotul Ioan, care primise rangul onorific acordat preoților pentru activitate și merite deosebite „Iconomu”, care cânta la pian și chitară (lucru rar în acea vreme) și copii precum Leon fondatorul învățământului de fiziologie animală din România- și Maria, care-și acompania tatăl la chitară și pian cu voce. Leon îl lasă la rândul lui pe compozitorul și muzicologul Alexandru Cosmovici, vărul primar al lui Enescu, autorul cărții care limpezește multe aspecte neclare ale biografiei enesciene.

- Fiul Gheorghe, a cărei fiică a fost o pianistă de mare talent, care a murit în floarea vârstei după absolvirea Conservatorului din Paris.

Pe linia paternă, se observă înclinarea spre muzica bisericească. Străbunicul Enea Galin (al cărui nume de botez va deveni Enescu) a fost dascăl și un renumit cântăreț de strună din Siminicea. Oamenii străbăteau distanțe de zeci de km ca să-l asculte. La fel, bunicul Gheorghe, avea o minunată voce de tenor, cu „viers îngeresc”, iar George Enescu povestea peste ani de de trăirea vecină cu trasa de care avusese parte în copilărie la slujba bunicului. Fiul său, Costache, a moștenit de la preotul Gheorghe vocea de tenor, dar îndreptându-se spre a fi învățător și învățând să cânte la vioară și fiind dirijor de cor.

circuitul lacului Rogojești pe bicicletă

Timp estimat: **2-3 h**

Lungime aproximativă: **22 km**

(fără oprire la locul de scăldat)

Echipament: tot ce ține de necesarul unei ture de bicicletă, costum de baie, apă și gustări.

Lacul de acumulare Siret-Rogojеști se întinde pe o suprafață de aproximativ 850 ha. Se formează din dreptul localității Siret și se întinde până la Rogojеști. Curenții de adâncime ai acestui lacului fac nesigur locul pentru scăldat, de aceea localnicii recomandă Siretul pentru o baie pe timp de vară.

Insulele, canalele și cordoanele de stuf adăpostesc numeroase specii de:

- pești: crapul, carasul, cleanul, scobarul și știuca;
- păsări: rațe, găște sălbatice, lebede, oufundari mici, stârci pitici, pescăruși, cormorani, lișițe, nagâți, fluierari negri și multe altele.

Diversitatea faunei din zonă a făcut ca acest loc să fie declarat Arie Protejată Natura 2000.

leșim la bird watching și pescuit!

Oare ce-am prins în undiță?

Oare ce-am prins în vizor?

Dacă sunteți la fața locului și gata de plimbare, accesați linkul hărții digitale

„Potrivii desenele animalelor cu denumirea acestora.”

cleon

cormoran

crap

stârc pitic

știucă

lișiță

casa Enescu

cum ajung la casa Enescu?

Dar ce-ar fi un drum la Casa George Enescu de la Mihăileni?

Începe prin a-ți marca locul de „acasă” pe hartă. Folosește apoi internetul pentru a documenta cele 3 mijloace de locomotie propuse și apoi completează lungimea, timpul estimat și oprirea traseului tău.

lungime totală km
timp estimat ore

acasă

casa Enescu

lungime totală km
timp estimat ore

acasă

casa Enescu

lungime totală km
timp estimat ore

acasă

casa Enescu

Viața casei Enescu de acum

rezidențe

activități educaționale pentru copii

concerte copii

concerte de muzică clasică

clacă comunitară

evenimente culturale

atelier dedicat adulților

Viața casei Enescu acum

Astăzi Casa Enescu găzduiește numeroase tipuri de activități dedicate atât comunității din imediata apropiere, dar și oamenilor de pretutindeni din țarăși străinătate.

Propune prin desen, un titlu și câteva cuvinte explicative un eveniment anual pe care tu l-ai vedea petrecându-se aici.